

tegnings i Studsmaalsbogen, som er til Hindet for, at Lyendet lovlig kan disponere over sine Arbejdskræfter til hans Fordel, bliver det hans Sag at afholde sig fra at indlade sig med dette Lyende, og han maa i modsat Fald tage Følgerne af, at han har taget i sin Tjeneste et Lyende, som ikke paa lovlig Maade var skilt fra sin forrige Husbond. Smidler tid er det klart, at dette Sidste kræver adskillige Tillægsbestemmelser, hvorved det hele Forhold bliver noget indviklet, idet man let vil indse, at der fra Lyendets Standpunkt kan gøres den Indvending, at, da der er Tilfælde, hvor et Lyende lovlig kan forlade sin Tjeneste, følger deraf ogsaa, at der maa være en Maade, hvorpaa Lyendet kan blive af med denne Paategning, ellers vil Paategningen gjøre det unødvendigt for et Lyende, som maatte have havt fuldkommen god Grund til at forlade sin Tjeneste, at finde Plads andetsteds. Samtidig altsaa med at ordne Forholdet saaledes, at begge Parter kunne forlange en saadan Paategning, maa der være Regler for, hvorledes Lyendet kan blive af med denne Paategning, og det er klart, at disse Regler maa være indrettede saaledes, at Lyendet strax eller i alt Fald hurtigt kan blive af med Paategningen, thi at henvise Lyendet til at vente, indtil en Proces er ført i saa Henseende, kan ikke gaa an, thi saa vilde der blive en lang Mellemtid, som jo undertiden kunde udstrække sig til Maaneder, hvori Lyendet ikke kunde finde Plads andetsteds, fordi Lyendeforholdet henstod som uopløst. Regjeringen er gaaet ud fra, at der ikke let kan findes et andet Middel til at løse Vanstueligheden end at give Lyendet Ret til at forlange Paategningen ophævet, imod at Lyendet saa underkastes Straffean svar, ifald det fandtes, at det havde forlangt Paategningen ophævet uden tilstrækkelig Grund. Det er det, som §§ 5, 6, 7 og 8 gaa ud paa. Den Forandring, som disse Paragrafer ere indførte i det andet Thing, angaar følgende Punkter, som jeg skal tillade mig i Korthed at angive. Regjeringen havde for det Første antaget, at naar Lyendeforholdet indrettedes paa længere Tid end et halvt Aar, skulde der altid oprettes skriftlig Kontrakt, hvorimod, naar det oprettedes paa kortere Tid, dette ikke skulde være nødvendigt, og at det saa skulde være tilstrækkeligt, at den Regel gjaldt, at hver især af Parterne kunde faa den omtalte Paategning optagen i Studsmaalsbogen. Dette er faldet bort efter Behandlingen i det andet Thing, idet man der har ment, at der ingen Grund var til at gjøre denne Forskjel paa Lyendeforhold af længere Varighed og almindelige Lyendeforhold. Tilbage er altsaa blevet som almindelig Regel for alle Lyendeforhold, at der af begge Parter kan forlanges en Paategning af den Art, som jeg flere Gange har omtalt, indført i Studsmaalsbogen. Deri er atter foregaaet en Forandring med Hensyn til den nærmere Udførelse af Tanken i det andet Thing, idet Regjeringens

Forslag kun var saaledes, at Retten til at forlange Paategning indført i Studsmaalsbogen kunde enhver af Parterne udøve ikke blot i det Dieblis eller umiddelbart efter, at Lyendeforholdet var stiftet, men ogsaa til et hvilket som helst senere Tidspunkt, medens Lyendeforholdet stod paa, idet jeg er gaaet ud fra den, som det forekommer mig naturlige Netsætning, at Ingen kan have nogen lovlig eller berettiget Grund til at vægre sig ved at undertegne en Paategning, der kun gaar ud paa at konstatere, hvad der virkelig er Tilfældet, og hvad der virkelig bestaar som Ret mellem ham og hans Modpart. Det er imidlertid et Punkt, hvor det ikke er lykkes at sætte Regjeringsforslagets Bestemmelse igennem i det andet Thing, idet man der har ment, at denne Ret burde udøves strax, hvis den overhovedet skulde udøves, saaledes at Retten til at forlange denne Paategning optagen i Studsmaalsbogen skal udøves strax samtlig med at Lyendeforholdet indgaaes, og at altsaa ingen af Parterne, naar de have ladet dette Tidspunkt gaa forbi, længere hen i Tiden ere berettigede til at stille en saadan Fordring til hinanden. Dernæst er der blevet indført en Bemærkning, som ikke stod i Regjeringsforlaget, og det er nemlig den, der staar i Begyndelsen af § 7: „Foraauidt ikke Andet vedtages“, hvorved det altsaa skal udtales, at Parterne ved Lyendeforholdets Stiftelse kunne komme overens om, at en saadan Paategning ikke skal kunne fordres. Det er en Forandring, jeg ikke tillægger den samme Betydning, som den foregaaende, idet denne jo har en ikke ringe Realitetsvægt, hvorimod hin efter min Formening ikke har det, thi for det Første antager jeg, at Meningen med en Lov som denne aldrig kan være nogen anden end den, at Parterne have Lov til at blive enige om en hvilken som helst anden Ordning saaledes, at hvad enten Noget staar i Loven eller ikke, er jeg i det Mindste altid gaaet ud fra, at det var en Selvsølge, at Parterne kunde forenes om at lade være at benytte Loven, om de vilde, og dernæst mener jeg ogsaa, at det i ethvert Tilfælde altid til Syvende og sidst bliver en frivillig Sag, om man overhovedet vil indgaa et Lyendeforhold eller ikke. Dersom man ikke kan forenes med sin Modpart om Betingelserne i den ene eller anden Retning, saa maa efter min Formening den naturlige Følge deraf blive den, at saa bliver der ikke noget af Lyendeforholdet; naar man ikke kan komme overens, bliver der ikke indgaaet nogen Kontrakt. Derfor har jeg anset denne Tilføielse for at være af forholdsvis ringe Betydning. Det er egentlig disse Forandringer, jeg anser for de væsentligste af dem, som ere foregaaede i disse Paragrafer. Der er enkelte andre, som jeg anser for at have forholdsvis mindre Betydning. Det er saaledes t. Ex. blevet bestemt, at Lyendet skal være berettiget til at henvende sig om Paategningens Ophævelse ikke blot til Politiet i egentlig Forstand,